

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/00858-0/2020	
Érkezett: 2020 MÁJ 20.	
Alkotmánybíróság 1015 Budapest, Donáti u. 35-45.	Kezelőiroda: dl: 31
Melléklet:	

a Fővárosi Törvényszék
mint az ügyben eljáró elsőfokú bíróság útján

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK GAZDASÁGI KOLLÉGIUMA		11.
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON:		
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon		
Érkezett: 2020 MÁJ 04.		
PÉLDÁNY: IV.		
MELLÉKLET: KÖZTUK:		
FŐLAJSTROMSZÁM: 11249/19		
UTÓIRATON:		

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A [REDACTED] a továbbiakban: [REDACTED] csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője, dr. Bártfai Beatrix ügyvéd (Sárhegyi és Társai Ügyvédi Iroda, 10 [REDACTED] közreműködő helyettesítésre jogosult: dr. Abay & dr. Török Ügyvédi Iroda [REDACTED]), valamint [REDACTED] a [REDACTED] csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője, dr. Karl Gábor Csaba ügyvéd (Karl, Verasztó, Bleyer Ügyvédi Iroda, [REDACTED]) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztik elő.

Az [REDACTED] kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Pfv.V.20.946/2019/6. számú, 2020. január 29. napján kelt és [REDACTED] jogi képviselője részére 2020. március 5. napján, míg a [REDACTED] jogi képviselője részére 2020. március 5. napján kézbesített végzésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.

INDOKOLÁS

1./ Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

1.1./ A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

1.1.1./ A Bérleti szerződés létrejötte, teljesítése

Az [REDACTED] mint bérlők és a [REDACTED]

mint bérbeadó között, a [redacted] szám alatt található ingatlan ([redacted] bérlete tárgyában 2014. január 17. napján bérleti szerződés jött létre, amely 2014. február 3. napján valamint 2014. március 14. napján módosításra került (a továbbiakban: **Bérleti szerződés**). A Bérleti szerződés megkötését bérleti előszerződés előzte meg, amelyet az [redacted], mint bérlők és a [redacted] mint bérbeadók kötöttek meg egymással 2013. augusztus 13. napján a Bérleti szerződésben foglalt feltételekkel.

Az [redacted] 2016. júniusában költöztek be a [redacted] általuk bérelt részébe, ezt megelőzően a [redacted] szerkezetkész épületrészeinek kialakítása, illetve a bérleménynek a bérlői rendeltetésszerű használathoz szükséges átalakítása zajlott, jelentős részben az [redacted] saját költségén. A [redacted] a Bérleti szerződés szerinti bérlemény részét képező 20 darab parkolóhely használatát nem biztosította az [redacted] részére.

2017. harmadik negyedévétől az [redacted]-vel szembeni – a parkolóhelyek bérleti díján felüli – bérleti díj fizetési kötelezettségét beszámítás útján teljesítette.

Az [redacted] t. 2019. június 17. napján kiköltözött [redacted]

1.1.2./ A Bérleti szerződéssel összefüggésben indult büntetőeljárás

A Fővárosi Főügyészség a Bérleti szerződés megkötésével összefüggésben 2019. július 18. napján G.9879/2015/86. szám alatt vádiratot nyújtott be [redacted] I. rendű és [redacted] II. rendű vádlottal szemben különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntetése miatt [redacted] vezérigazgatója, míg [redacted] vezérigazgató helyettese volt a Bérleti szerződés létrejötte időpontjában. A vádirat rögzítette, hogy „... a vádlottak ismertetett vagyonkezelői kötelezettségszegései eredményeként, a [redacted] kötött bérleti szerződés alapján és a bérlemény átalakítása, felújítása körében kifizetett összegekkel 2019. május 31. napjáig az [redacted] [redacted] vagyoni hátránya keletkezett, amely nem térült meg.” (Vádirat 10. oldal 1. bekezdés)

A büntetőeljárás [redacted] – a [redacted] vezető tisztségviselője -, mint gyanúsított ellen is folyamatban volt 29022/481-233/2015.bü. ügyszám alatt, azonban [redacted] ellen folytatott büntetőeljárást a Fővárosi Főügyészség megszüntette.

1.1.3./ A Bérleti szerződés érvénytelensége iránti peres eljárás

a./ A Fővárosi Törvényszék előtt 7.G.40.196/2015. szám alatt folyamatban volt alap elsőfokú eljárás

Az [redacted] felperes és a [redacted] II. r. felperes 2015. január 16. napján keresetet nyújtottak be a [redacted]-vel, mint alperessel szemben a Bérleti szerződés érvénytelenségének megállapítása, elsődlegesen jóerkölcsbe ütközés, másodlagosan feltűnő értékaránytalanság jogcímén, az érvénytelenségből fakadó jogkövetkezményként a

felek közötti elszámolás iránti igény érvényesítése mellett. Az [REDACTED] és a [REDACTED] mint felperesek kérték

- a Bérleti szerződés határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítását
- az alperes kötelezését 213.055.000,- Ft ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás és ennek a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatának,
- 220.827.600,- Ft összegű hat havi óvadék és 2014. február 3. napjától a kifizetés napjáig számított késedelmi kamatának valamint
- 1.016.000.000,- Ft értéknövelő beruházás (jogalap nélküli gazdagodás)

felperesek részére történő megfizetésére.

Az [REDACTED], mint felperesek keresetüket az alap elsőfokú eljárásban többször – a 2015. március 16. napján kelt beadványukban, a 2015. május 13-i és a 2015. június 26-i tárgyaláson, valamint a 2015. július 9. napján kelt beadványukban – módosították.

Az [REDACTED], mint felperesek keresete alapján a per elsőfokon a Fővárosi Törvényszék előtt 7.G.40.196/2015. ügyszám alatt volt folyamatban, amely elsőfokú eljárásban a Fővárosi Törvényszék 7.G.40.196/2015/140. szám alatt hozott, 2016. november 9. napján kelt ítéletében a felperesek többször módosított keresetét elutasította.

Az [REDACTED], a 7.G.40.196/2015/140. számú elsőfokú ítélettel szemben fellebbezést nyújtottak be.

b./ A Fővárosi Ítéltábla előtt 16.Gf.40.041/2017. szám alatt folyamatban volt alap másodfokú eljárás

A Fővárosi Törvényszék 7.G.40.196/2015/140. számú ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a 16.Gf.40.041/2017/8. számú, 2017. június 14. napján kelt végzésével hatályon kívül helyezte és utasította a Fővárosi Törvényszéket újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára. A hatályon kívül helyező végzés értelmében az elsőfokú bíróság a részletes bizonyítást nem folytatta le teljes körűen, illetve a lefolytatott bizonyítás is hiányos volt, ezért a megismételt eljárásban ezen mulasztást, hiányosságokat kellett az elsőfokú bíróságnak pótolni.

A Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében kiemelte többek között, hogy az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben jelentősége van annak, hogy a felperesek állami tulajdonnal gazdálkodtak, mivel az általános közfelfogás szerint is erőteljesebben vizsgálendő a közpénzzel gazdálkodók felelőssége. Kiemelte továbbá azt is, hogy mindenképpen tisztázandó, hogy ténylegesen mekkora területet vettek bérbe a felperesek, továbbá vizsgálendő az is, hogy a felperesek miért az alperessel, és miért nem az ingatlan általuk is ismert tulajdonosával tárgyaltak a bérlet, illetve az ingatlan későbbi megvásárlása tárgyában.

c./ A Fővárosi Törvényszék előtt 7.G.41.925/2017. szám alatt folyamatban volt megismételt elsőfokú eljárás

A Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.041/2017/8. számú végzése alapján a Fővárosi Törvényszék a megismételt elsőfokú eljárást 7.G.41.925/2017. ügyszám alatt lefolytatta.

A 2017. harmadik negyedévi alap bérleti díj beszámítás útján történt teljesítése miatt a [REDACTED] a megismételt elsőfokú eljárásban 2017. szeptember 26. napján **viszontkeresetet** (a továbbiakban: **Viszontkereset**) **terjesztett elő**, és kérte az [REDACTED] 107.412.741,- Ft alap bérleti díj és késedelmi kamata egyetemleges megfizetésére kötelezését.

A megismételt elsőfokú eljárásban az [REDACTED] keresetüket 2017. november 15. napján módosították, amely keresetmódosítás azösszezszerűség módosítása mellett tartalmazta egy további érvénytelenségi jogcím, a lehetetlen szolgáltatásra irányuló szerződés bevonását is.

A felperesek a megismételt eljárásban előterjesztett utolsó, 2018. november 19. napján kelt keresetmódosításukban – a Bérleti szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti igényen túlmenően –

- az [REDACTED] Ft összegű, a parkolóhelyek után megfizetett bérleti díj, **valamint ezen összeg késedelmi kamata**, míg
- a [REDACTED] Ft összegű, a parkolóhelyek után megfizetett bérleti díj, **valamint ezen összeg késedelmi kamata**

megfizetésére kérték kötelezni az alperest. A parkolóhelyek bérleti díján felül

- a felperesek javára [REDACTED] összegű tartozatlanul teljesített alap bérleti díj és **késedelmi kamata** valamint
- tartozatlanul megfizetett közös költség jogcímén [REDACTED] s annak **késedelmi kamata**

megfizetésére kérték kötelezni az alperest akként, hogy a visszafizetendő összegek 60%-át az [REDACTED] részére, 40%-át pedig a [REDACTED] részére tartozik megfizetni az alperes. Továbbá változatlanul fenntartották a

- 220.827.600,- Ft összegű hat havi óvadék és késedelmi kamatának valamint
- 1.016.000.000,- Ft értéknövelő beruházás (jogalap nélküli gazdagodás)

megfizetése iránti kereseti kérelmüket.

A Fővárosi Törvényszék 2018. november 28. napján, **7.G.41.925/2017/55.** sorszám alatt ítéletet hozott, amely ítéletben a felperesek módosított keresetét elutasította, míg az alperes **Viszontkeresetének helyt adott.** Az ítéletben a Fővárosi Törvényszék kötelezte az [REDACTED] hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperes részére

- [REDACTED] övetelést,
- [REDACTED] ius 10. napjától számított késedelmi kamatát,
- [REDACTED] ntkereseti illetéket és
- [REDACTED] ltséget.

A megismételt elsőfokú eljárásban hozott, **7.G.41.925/2017/55.** számú ítélettel szemben az [REDACTED] fellebbezést nyújtottak be. A fellebbezésben kérték, hogy a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen az ítéletet megváltoztatva a felperesek keresetének adjon helyt, míg az alperes Viszontkeresetét utasítsa el, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és a Fővárosi Törvényszék új eljárásra utasítása iránti kérelmet terjesztettek elő.

A felperesek a fellebbezésükhöz új bizonyítékként csatolták a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda Korrupció és Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztály előtt 29022/481-233/2015. bü. szám alatt [REDACTED] és társai ellen folyamatban lévő büntetőeljárásban 2018.

november 5. napján elkészült [REDACTED] igazságügyi szakértői véleményét, valamint annak 2019. március 21. napján kelt kiegészítését, továbbá [REDACTED] 2019. március 31. napján elkészült igazságügyi szakértői véleményét.

d./ A Fővárosi Ítéltábla előtt 16.Gf.40.075/2019. szám alatt folyamatban volt újabb másodfokú eljárás

A felperesek fellebbezése folytán másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 2019. május 2. napján, **16.Gf.40.075/2019/9. szám alatt közbenső ítéletet** (a továbbiakban: **Jogerős közbenső ítélet**) hozott, amelyben a Fővárosi Törvényszék 7.G.41.925/2017/55. sorszáma alatt hozott ítéletének a felperesek keresetét elutasító rendelkezését megváltoztatta és megállapította, hogy a Bérleti szerződés semmis. A Fővárosi Ítéltábla ezen túlmenően az elsőfokú bíróság ítéletének a felpereseket marasztaló rendelkezését – a teljes perköltségre kiterjedően – **hatályon kívül helyezte**, és az elsőfokú bíróságot ebben a körben, az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása tekintetében a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A Fővárosi Ítéltábla Jogerős közbenső ítéletében a Bérleti szerződés semmisségét annak jóerkölcsbe ütközésére alapítva állapította meg. Tekintettel arra, hogy a felperesek elsődleges kereseti kérelme – a Bérleti szerződés érvénytelenségének megállapítása jóerkölcsbe ütközés jogcímén – megalapozott, a Fővárosi Ítéltábla az érvénytelenséget a további megjelölt jogcímeken – feltűnő értékaránytalanság, lehetetlen szolgáltatás – már nem vizsgálta.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék a megismételt elsőfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.041/2017/8. számú végzésének megfelelően lefolytatta a bizonyítási eljárást és a tényállást is megfelelően állapította meg, azonban a Bérleti szerződés érvényessége körében levont következtetésével – amely szerint a Bérleti szerződés érvényes - nem értett egyet.

A Fővárosi Ítéltábla közbenső ítélete indokolásában az alábbiakat emelte ki:

A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozta, hogy mivel a felperesek közpénzből gazdálkodó, kizárólagosan állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek, a másodfokú bíróságnak a közbenső ítélet meghozatala során figyelemmel kellett lennie arra, hogy a közpénzekkel való gazdálkodás mikéntje, annak ésszerűsége szigorúbb társadalmi-erkölcsi megítélés alá esik és a bírói gyakorlat szerint a közvagyon sérelme is megalapozza a jóerkölcsbe ütközést.

A Fővárosi Ítéltábla a felpereseknek a 7.G.41.925/2017/55. számú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezése alapján vizsgálta a szerződéskötés körülményeit valamint a szerződéses konstrukciót, a Bérleti szerződés feltételeit, mivel a felperesek a Bérleti szerződés jóerkölcsbe ütközését e körbe tartozó érvekre alapították.

A szerződéskötés körülményeit vizsgálva a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperesi vezetés nem kellő körültekintéssel járt el akkor, amikor a [REDACTED] [REDACTED] székhelyként a legalkalmasabbnak ítélte, és a [REDACTED] [REDACTED] akkori tulajdonosától, a [REDACTED] [REDACTED]ól ajánlatot nem kért, vele nem tárgyalt. A felperesek elmulasztották felderíteni, hogy a [REDACTED] [REDACTED]ek volt-e szándéka bérleti szerződés vagy adásvételi

szervződés megkötésére, és ha igen, milyen feltételekkel, ehelyett egy olyan ajánlattevővel (vagyis az alperes képviselőjével) folytattak egyeztetéseket, aki akkor még nem is volt a [REDACTED] tulajdonosa.

A Fővárosi Ítéltábla a bizonyítékok körében értékelte a felperesek által a fellebbezésükhöz csatolt [REDACTED] igazságügyi szakértő szakvéleményét és annak kiegészítését, valamint mérlegelte Horváth János igazságügyi szakértő véleményét is. A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy [REDACTED] szakértői megállapítása szerint a felperesek elvárásainak legkevésbé a ténylegesen kiválasztott [REDACTED] [REDACTED] elt meg. [REDACTED] [REDACTED] szakértői véleményéből kiemelte, hogy gazdaságossági szempontokat mérlegelve a [REDACTED] [REDACTED] melletti döntés a többi lehetőséghez képest gazdaságilag nem indokolható.

„Mindezek alapján helytálló a felperesek azon fellebbezési érvelése, miszerint a [REDACTED] [REDACTED] bérleményként kiválasztása a lehetőségekhez képest gazdaságtalan és irracionális döntés volt a menedzsmentjük részéről.” (Jogerős közbenső ítélet 51. oldal 3. bekezdés)

A szerződéses konstrukciót, illetve a szerződéses feltételeket vizsgálva a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a Bérleti szerződés *„feltételei és konstrukciója a felperesekre nézve oly mértékben kedvezőtlen, amely a közpénzzel való gazdálkodásukra is tekintettel a jó erkölcsbe ütközés megállapítására alkalmas.”* (Jogerős közbenső ítélet 52. oldal 1. bekezdés)

A kedvezőtlen és az alperes számára egyoldalú előnyt jelentő feltételek közül a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat vette figyelembe:

- A ténylegesen bérleményként hasznosíthatónál (10%-al) nagyobb terület elfogadása a bérleti díj meghatározásának alapjaként úgy, hogy az ezáltal megnövekedett bérleti díj kompenzálására nem került sor.
- Az alperesi bérbeadó [REDACTED] Ft összegű hozzájárulást biztosított az épület rendeltetésszerű használatra alkalmassá tételéhez, azonban az [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] ezt jóval meghaladó összeget, [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] fordítottak az általuk megkívánt funkcióra való alkalmassá tételre, a kialakításhoz szükséges munkákra.
- A felek között létrejött bérleti előszerződés tette lehetővé a [REDACTED] számára hitel felvételét és ennek érdekében a bérleti időszak is a hitel 10 éves futamidejéhez igazodott, továbbá a hitel fedezetét a közpénzből gazdálkodó felperesek által fizetendő bérleti díjak képezték.

Hangsúlyozta a Fővárosi Ítéltábla a fentiekén túlmenően azt is, hogy a bérleti előszerződés megkötésekor a [REDACTED] nemcsak, hogy nem volt a [REDACTED] tulajdonosa, de ekkor még bejegyzés alatt álló előtársaságként működött.

Összegezve a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy *„...az alperes a felperesek által korábban kedvezőbb feltételek mellett bérbe vehető, avagy megvásárolható ingatlant akként vette meg, és adta bérbe, hogy ... a vétellel, bérbeadással kockázatot nem vállalt, és közreműködése nélkül a felperesek kedvezőbb feltételek szerint szerződhettek volna. A jogügyletek által nagy értékű ingatlan került az alperes tulajdonába, amelyből jelentős bevételekre tehetett szert, és amelyet aztán az általa felvett kölcsönből fizetett korábbi vételár többszöröséért adhatott volna tovább, ha például a felperesek az opciós jogukat gyakorolják.”* (Jogerős közbenső ítélet 53. oldal 3. bekezdés)

e./ A Fővárosi Törvényszék előtt 14.G.41.249/2019. ügyszám alatt folyamatban volt újabb megismételt elsőfokú eljárás

A Fővárosi Ítéltábla Jogerős közbenső ítélete alapján a Fővárosi Törvényszék előtt 14.G.41.249/2019. ügyszám alatt újabb megismételt eljárás indult. Az újabb megismételt eljárást a Kúria Pfv.V.20.946/2019/6. számú végzésére tekintettel a Fővárosi Törvényszék 2020. március 6. napján a bírósági tárgyaláson kihirdetett végzésével „egyéb befejezés” jogcímén megszüntette.

f./ A [REDAKT] felülvizsgálati kérelme és a Kúria Pfv.V.20.946/2019/6. számú hatályon kívül helyező végzése

A Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.075/2019/9. számú Jogerős közbenső ítéletével szemben a [REDAKT] felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúria előtt, amely kérelemnek a Kúria helyt adva Pfv.V.20.946/2019/6. számú végzésében (a továbbiakban: **Hatályon kívül helyező végzés**) hatályon kívül helyezte a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.075/2019/9. szám alatt meghozott Jogerős közbenső ítéletét, és a Fővárosi Ítéltáblát, mint másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A [REDAKT] felülvizsgálati kérelmében:

- (i) hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla súlyos eljárási szabálysértésére azáltal, hogy a másodfokú bíróság [REDAKT] kiegészítő szakértői véleményét a [REDAKT] részére az ítélelhozatal megelőzően nem küldte meg, illetve [REDAKT] szakértői véleményét is mindössze egy nappal az ítélelhozatal előtt kapta kézhez, így erre a szakvéleményre sem tudott észrevételeket tenni;
- (ii) a másodfokú eljárásban csatolt szakértői véleményekre ([REDAKT] kiegészítő szakvéleménye és [REDAKT] szakvéleménye) vonatkozó észrevételeket, kifogásokat fogalmazott meg;
- (iii) a bizonyítékoknak a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (rPp.) 206. § (1) bekezdését sértő mérlegelésére hivatkozott.

Ad (i) A Kúria **Hatályon kívül helyező végzésének** [97] pontjában nem tartotta megalapozottnak a [REDAKT] szakértői véleményével kapcsolatos alperesi érvelést, ugyanakkor megállapította a [REDAKT] kiegészítő szakvéleménnyel kapcsolatos jogsértést, azonban megítélése szerint ezen eljárási szabálysértés nincs lényeges kihatással az ügy érdemi elbírálására.

Ad (ii) Az alperes arra hivatkozással, hogy a Jogerős közbenső ítélet meghozatala előtt nem volt lehetősége az észrevételei előterjesztésére, a Kúria előtti felülvizsgálati eljárásban terjesztette elő ezen szakvéleményekkel kapcsolatos kifogásait, amelyek alátámasztására csatolta a büntetőeljárásban a [REDAKT] felkérésére [REDAKT] igazságügyi szakértő által készített magánszakvéleményt. A Kúria nem értékelte [REDAKT] igazságügyi szakértő által készített magánszakvéleményt és nem fogadta el, hogy az alperesnek a jogerős közbenső ítélet meghozatala előtt nem volt lehetősége az észrevételei előterjesztésére, így nem vizsgálta az alperes által a szakvéleményekkel kapcsolatosan kifejtett kifogásokat. (**Hatályon kívül helyező végzés** [97]).

Ad (iii) Az alperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott továbbá arra is, hogy a Fővárosi Ítéltábla a bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, és az rPp. 206. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott. Ezen alperesi érveléssel kapcsolatosan hangsúlyozandó, hogy a bírói gyakorlat egységes a tekintetben, hogy a Kúria csak kivételesen, nagyon kirívó mérlegelési hiba esetén mérlegeli felül a bizonyítékokat, azonban a Kúria az egységes gyakorlatot félre téve – és jogszabálysértést nem is állítva – Hatályon kívül helyező végzésével felülmérlegelte a Fővárosi Ítéltábla jogerős közbenső ítéletét, amelynek indokait a Hatályon kívül helyező végzés [98] – [104] pontjai tartalmazzák.

A bizonyítékok felülmérlegelése alapján a Kúria a Hatályon kívül helyező végzése [105] pontjában megállapította, hogy „...a Kúria a felperesek tényállításai és bizonyítékai alapján nem látta megállapíthatónak, hogy a felek között létrejött bérleti szerződés nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik, ezért érvénytelen.”

Rögzítette továbbá a Kúria, hogy „a másodfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán nem vizsgálta, hogy alappal utasította-e el az elsőfokú bíróság a további eshetőleges kereseteket, és alappal adott-e helyt a viszontkeresetnek.”, ezért a Kúria a Jogerős közbenső ítéletet az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján egészében hatályon kívül helyezte és „az ügyben eljáró másodfokú bíróságot a felperesek fellebbezésének elbírálása végett új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.” (Hatályon kívül helyező végzés [106]).

1.2./ A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az [redacted] és a [redacted] nyilatkoznak, hogy az rPp. alapján rendelkezésre álló rendes jogorvoslati lehetőségeket kimerítették, továbbá nyilatkoznak, hogy a Kúria előtt Pfv.V.20.946/2019. szám alatt folyamatban volt felülvizsgálati eljárás – a Hatályon kívül helyező végzés meghozatalával – lezárult és perújítást nem kezdeményeztek.

Az indítványozók hivatkoznak e körben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalás 3. pontjában foglaltakra, amely lehetővé teszi a Kúria Hatályon kívül helyező végzésével szembeni alkotmányjogi panasz előterjesztését, mivel „... az abban állított alapjogsérelem magával a hatályon kívül helyező és a hatóságot vagy bíróságot új eljárásra utasító határozattal függ össze.” Tekintettel arra, hogy az [redacted] számára – az alábbiakban kifejtettek szerint – éppen a jogerős döntés hatályon kívül helyezése és az új eljárásra utasítás okoz alapjogsérelemet, tartalma szerint a Kúria Hatályon kívül helyező végzését eljárást lezáró döntésnek kell tekinteni.

1.3./ Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Kúria jelen alkotmányjogi panasszal támadott Pfv.V.20.946/2019/6. számú Hatályon kívül helyező végzése az [redacted] jogi képviselője részére postai úton 2020. március 5. napján, míg a [redacted] jogi képviselője részére szintén postai úton 2020. március 5. napján került kézbesítésre, ezért az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került.

1.4./ Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az [REDACTED] Kúria jelen alkotmányjogi panasszal támadott Pfv.V.20.946/2019/6. számú Hatályon kívül helyező végzéssel érintett polgári per felperesei, ezért érintettségük külön bizonyítás nélkül igazolt.

1.5./ Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A Kúria jelen alkotmányjogi panasszal támadott Pfv.V.20.946/2019/6. számú végzése szerinti, a Fővárosi Ítéltábla Jogerős közbenső ítéletének hatályon kívül helyezése és a Fővárosi Ítéltábla új eljárásra utasítása - jelen alkotmányjogi panasz 2. pontjában részletesen kifejtettek szerint - az [REDACTED] indítványozók számára olyan alapjogsérelem okoz, amely nemcsak a Kúria döntését befolyásolta érdemben, de az indítványozók álláspontja szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést is felvet.

A Kúria az Alaptörvény 28. cikke szerinti jogértelmezési szabályokat és az indítványozók tisztességes eljáráshoz való jogát súlyosan megsértve értelmezte és alkalmazta az rPp. 275. § (4) – (5) bekezdésébe foglalt eljárási szabályokat, melynek következtében tartalmát tekintve érdemi döntést hozott végzésben és a Jogerős közbenső ítéletet jogszabálysértést nem is állítva hatályon kívül helyezte úgy, hogy a jóerkölcsbe ütközés kérdésében mérlegelést nem engedve utasította a Fővárosi Ítéltáblát az általa meghozandó új határozat tekintetében.

A Kúria a jelen alkotmányjogi panasszal támadott Hatályon kívül helyező végzésében nem állapított meg a Jogerős közbenső ítélet vonatkozásában olyan jogszabálysértést, amely az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján megalapozhatta volna a Jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését, és az ügyben eljáró másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, ennek ellenére a Kúria hatályon kívül helyezte a Jogerős közbenső ítéletet. A Kúria jogsértő módon elvégezte ugyanakkor a Jogerős közbenső ítéletet hozó Fővárosi Ítéltábla által mérlegelt bizonyítékok felülmérlegelését, amely felülmérlegelés eredményét a Hatályon kívül helyező végzése indokolásában rögzítve utasította a Fővárosi Ítéltáblát az ennek megfelelő új határozat meghozatalára. Az rPp. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely lehetőséget adna a Kúria számára arra, hogy új érdemi döntés meghozatala helyett hatályon kívül helyező végzésben rögzítse az ügy érdemére vonatkozó álláspontját és a saját álláspontjának megfelelő új határozat meghozatalára a korábban eljáró bíróságot utasítsa. A Kúria eljárása – mellyel jogszabályi alap nélkül az érdemi döntés tartalmára vonatkozó utasítást adott a korábban eljáró másodfokú bíróság részére – sérti a tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványát képező bírói függetlenség követelményét, valamint a szintén a tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványát képező törvényes bíróhoz való jogot, és olyan az Alaptörvény 28. cikkét sértő jogértelmezésen alapul, amely felülírja az rPp. vonatkozó rendelkezéseit.

Lényeges annak kiemelése, hogy a Kúria Hatályon kívül helyező végzésének [105]-[106] pontjai akként is értelmezhetőek, hogy a Kúria az új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára a Fővárosi Ítéltáblát kizárólag a jóerkölcsbe ütközés, mint érvénytelenségi jogcímen túli további kereseti kérelmek vonatkozásában utasította. A Hatályon kívül helyező végzés ilyen értelmezése esetében azonban a Jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezése folytán a jóerkölcsbe ütközés vonatkozásában nincs ítéleti döntés, mivel a Kúria úgy

tekintette, hogy ezen döntést a Hatályon kívül helyező végzés indokolásának [105] pontjába foglalt megállapítás kiváltja. Ha a Hatályon kívül helyező végzésnek ez az értelmezése lenne a helyes, abban az esetben is fennáll az indítványozók jelen alkotmányjogi panaszban kifejtett, a tisztességes eljáráshoz fűződő jogának súlyos megsértése, tekintve, hogy a hatályos jogszabályok nem teszik lehetővé a bíróságok számára (így a Kúria számára sem), hogy az ügy érdemében végzéssel döntsének, ugyanis az rPp. 212. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a per érdemében ítélettel, a per során felmerült minden más kérdésben végzéssel határoz, míg az rPp. 213. § (1) bekezdése értelmében az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre. A Kúria a Hatályon kívül helyező végzés fenti értelmezése esetén is olyan önkényes jogértelmezést alkalmazott, amely sérti az Alaptörvény 28. cikkét és felülírja az rPp. rendelkezéseit. Az a tény, hogy a Kúria Hatályon kívül helyező végzésének [105]-[106] pontjai értelmezést igényelnek a megismételt eljárás terjedelmét illetően, olyan bizonytalanságot eredményez, amely önmagában is sérti az indítványozók tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.

Alapvető alkotmányjogi jelentőséggel bír, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárás kereteit meghatározó jogszabályi rendelkezések megkerülésével, kitágításával ne hozhasson olyan végzést, amely tartalmát tekintve érdemi döntésnek minősül, és amely az új eljárásra kötelezett korábban eljáró bíróságot saját belső meggyőződésétől függetlenül kizárólag a Kúria által már meghozott döntés írásba foglalására korlátozza.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

2.1./ Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A Kúria Hatályon kívül helyező végzésével megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, melynek értelmében:

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

A Kúria a fent írtakon túlmenően az Alaptörvény 28. cikk szerinti jogértelmezési szabályokat – mely szerint: „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.” – súlyosan megsértve értelmezte és alkalmazta az rPp. 275. § (4) – (5) bekezdésébe foglalt rendelkezéseket:

(4) Ha a határozat - a (3) bekezdésben foglalt eljárási szabály megsértésének kivételével - jogszabályt sért, a Kúria a jogerős határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és ha a döntéshez szükséges tények megállapíthatók, helyette, illetve az első fokú határozat helyett a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hoz, egyébként az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

(5) Ha a Kúria az első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, a hatályon kívül helyező végzésben az új eljárás lefolytatására vonatkozóan kötelező

utasításokat ad. Ebben az esetben csak a felülvizsgálati eljárásban felmerült költség összegét állapítja meg, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

Amennyiben a Kúria Hatályon kívül helyező végzése akként értelmezendő helyesen, hogy a Kúria a jóerkölcsbe ütközés kapcsán nem kívánta a Fővárosi Ítéltáblát új eljárásra és új határozat hozatalára utasítani, úgy a Kúria Alaptörvény 28. cikkét sértő jogértelmezése az rPp. alábbi rendelkezéseit is érinti:

212. § (1) A bíróság a per érdemében ítélettel, a per során felmerült minden más kérdésben - ideértve a per megszüntetését is - végzéssel határoz.

213. § (1) Az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben, illetőleg a 149. § alapján egyesített perekben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.

Hivatkoznak az indítványozók a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló **2011. évi CLXI. törvény (Bszl.)** alábbi, a Kúria által szintén megsértett rendelkezéseire is:

3. § A bírák és az ülnökök függetlenek, a jogszabályok alapján meggyőződésüknek megfelelően döntenek, az ítélezési tevékenységükkel összefüggésben nem befolyásolhatók és nem utasíthatók.

8. § (1) Senki sem vonható el törvényes bírójától.

(2) A törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró.

2.2./ A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

2.2.1./ Kitekintés a Tisztelt Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlatára

A Tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata alapján egyértelműen rögzíthető, hogy a törvényes bíróhoz való jog valamint a független és pártatlan bírósághoz való jog az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárásnak olyan részjogosítványai, amelyek megsértése alapul szolgálhat alkotmányjogi panasz benyújtásához.

Amint azt a Tisztelt Alkotmánybíróság a **7/2013. (III. 1.) AB határozatában** - az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjából, valamint az Abtv. 27. §-ából fakadó hatáskörével összefüggésben - megállapította „Az Alaptörvényben megfogalmazott *tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerének elemei* ennek megfelelően a magyar jogrendben immáron egy olyan *alkotmányos mércét jelentenek, amely a jogszabályi környezeten túl, az egyedi ügyben hozott bírói döntések megítéléséhez is alapul szolgálnak.*” (Indokolás [26])

A Tisztelt Alkotmánybíróság **2/2017. (II. 10.) AB határozatában** kifejtette, hogy „A *tisztességes eljárás (fair trial)* olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek a figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95.]. A *tisztességes eljáráshoz való jog olyan abszolút jog, amellyel szemben nem létezik*

mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye [14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 266.].

A tisztességes eljáráshoz való jog több garanciális szabályból áll. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai különösen: a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága, a tárgyalás nyilvánosságának és a bírói döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, a törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és a pártatlanság kívánalma, továbbá az észszerű határidőn belüli elbírálás követelménye. A szabály de facto nem állapítja meg, de az Alkotmánybíróság értelmezése szerint része a tisztességes eljárásnak az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége (22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49])." (Indokolás [49]-[50])

Amint azt Dr. Czine Ágnes kifejtette, „Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a független és pártatlan bírósághoz való jog egymással szorosan összefügg. Ezen részjogosítványok a tisztességes eljárás követelményrendszerének olyan lényeges elemei, amelyek érvényesülése nélkülözhetetlen a többi alkotmányos alapjog védelméhez. E követelmények nyújthatnak ugyanis garanciát arra, hogy a felek egyéni jogairól egy valóban semleges fórum hozzon döntést. Másfelől a független és pártatlan bíróság a jogállamok működéseként egyik legfontosabb alapelve. A demokratikus jogállamokban ugyanis nélkülözhetetlen, hogy a bíróság döntései a kötelező erő és a véglegesség igényével léphessenek fel. A bíróság pedig kizárólag akkor felelhet meg ezeknek a várakozásoknak, ha eljárásait függetlenül és pártatlanul, a tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerével összhangban folytatja (erről részletesen: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]). Független és pártatlan bíráskodás hiányában az egyéni jogok érvényesítése szenved csorbát.

Mindebből következik, hogy a tisztességes eljárás követelményrendszerének szerves részét alkotó függetlenség és pártatlanság a demokratikus jogállamokban feltétlen érvényesülést kívánó alkotmányos igényként jelentkeznek.” Dr. Czine Ágnes: Tükörkép a bírói függetlenségről és pártatlanságról az Alkotmánybíróság gyakorlatában (ABSz, 2018/2., 2-8.o., V.1. pont)

A bírói függetlenség, mint a tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványa kapcsán a Tisztelt Alkotmánybíróság a 20/2005. (V. 26.) AB határozatban az alábbi lényeges megállapításokat tette: „A bírói függetlenség az ítélkezésre vonatkozik; a további státusbeli és szervezeti garanciák is a független ítélkezéshez szükségesek. A bírónak mindenkitől - más bírótól is - függetlennek kell lennie, függetlenségét garanciáknak kell biztosítani minden befolyásolás ellen, származzék akár az külső hatalmi jogkör gyakorlásától, akár a bírósági szervezeten belülről. A bírói függetlenség egyedi aspektusában [...] a bíró szervezeti és státusbeli szabadságának garanciáját jelenti, annak érdekében, hogy az egyedi ügyekben a jogviták eldöntése és a jogsérelmek orvoslása tárgyában hozott kötelező erejű és végrehajtható döntését mindenféle befolyásolástól mentesen, a törvények, illetve általában a jogszabályok alapján, belső meggyőződése szerint hozza meg.” (ABH 1999, 150, 153.))." (Indokolás IV.3.2. pont)

A 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban kifejtettek értelmében „A bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a

bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel." (Indokolás [23])

A bíróság jogértelmezése kapcsán a Tisztelt Alkotmánybíróság a 3173/2015. (IX. 23.) AB határozatban kifejtette, hogy „... egy szabályozás felülrírása, kitégítése a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási - tulajdonképpen jogalkotási - tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét.” (Indokolás [52]), míg a 3026/2015. (II. 9.) AB határozatban hangsúlyozta, hogy *„A jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás.”* (Indokolás [27]).

A Tisztelt Alkotmánybíróság a 3173/2015. (IX. 23.) AB határozatban hangsúlyozta azt is, hogy *„Az EJEE 6. cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az EJEB a bírói döntések tartalmával összefüggésben jellemzően azt hangsúlyozza, hogy valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrészt erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét [Taxquet kontra Belgium (926/05); 2010. november 16.]”* (Indokolás [50])

A Tisztelt Alkotmánybíróság „következetes gyakorlata szerint a törvényes bíróhoz való jog követelménye azt foglalja magában, hogy *„egy konkrét ügyben az eljárási törvényekben megállapított általános hatásköri és illetékességi szabályok szerint irányadó bírói fórum (bíró) járjon el. Ezt az alkotmányos elvet a Bszi. az Alapelvek között úgy fogalmazza meg, hogy senki sem vonható el törvényes bírójától [8. § (1) bekezdése]. A törvény által rendelt bíró pedig az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró [8. § (2) bekezdés].”* (3272/2018. (VII.20.) AB végzés Indokolás [44])

Az [REDACTED] az alábbi 2.2.2./ pontban bemutatják, hogy a Kúria jelen alkotmányjogi panasszal támadott Hatályon kívül helyező végzése – a Tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata fényében – miként ütközik az Alaptörvény által biztosított tisztességes eljáráshoz való jog követelményeibe.

2.2.2./ A Kúria Hatályon kívül helyező végzése alaptörvény-ellenességének indokolása

A Kúria Hatályon kívül helyező végzését a bizonyítékok felülmérlegelését követően az rPp. 275. § (4) bekezdésére hivatkozással hozta meg,

- (i) azonban a hatályon kívül helyezésre és új eljárásra valamint új határozat hozatalára utasításra az rPp. hivatkozott rendelkezése kizárólag jogszabálysértés Kúria általi megállapítása esetén ad lehetőséget, viszont jogszabálysértést a Kúria nem állapított meg,

- (ii) az új határozat meghozatalához szükséges tények megállapíthatók voltak, ezeket a tényeket a Kúria a bizonyítékok felülmérlegelése alapján meg is állapította, vagyis az érdemi döntés meghozatalának a feltételei fennálltak, ennek ellenére a Kúria hatályon kívül helyezte a Jogerős közbenső ítéletet, és
- (iii) az új eljárásra vonatkozó utasításba foglalta az érdemi döntését, kötelezve a másodfokú bíróságot arra, hogy saját belső meggyőződése ellenére a Kúria által meghozott érdemi döntésnek megfelelő új határozatot hozzon.

ad (i) A Kúria a Jogerős közbenső ítélet vonatkozásában **nem állapított meg a hatályon kívül helyezés alapjául szolgáló jogszabálysértést**, enélkül azonban az rPp. 275. § (4) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezésre nem kerülhetett volna sor. A Kúria a [REDACTED] felülvizsgálati kérelmében hivatkozott, a másodfokú eljárásban csatolt szakértői véleményekhez kapcsolódó eljárásjogi szabálysértést nem tekintette az ügy érdemére kiható jogsértésnek, egyéb jogszabálysértést pedig nem állapított meg, vagyis a **hatályon kívül helyezés jogszabályi feltételei még a Kúria álláspontja szerint is hiányoztak**.

ad (ii) A Kúria a Hatályon kívül helyező végzésben kizárólag a bizonyítékok felülmérlegelését végezte el, megállapítva ezáltal az új határozat meghozatalához szükséges tényeket, azonban a felülmérlegelésre is jogsértően, a Kúria saját gyakorlatával ellentétesen került sor. A bírói gyakorlat egységes ugyanis a tekintetben, hogy a Kúria csak kivételesen, nagyon kirívó, okszerűtlen mérlegelési hiba esetén mérlegeli felül a bizonyítékokat, azonban a Kúria maga sem állított olyan kirívó okszerűtlen vagy irratellenes mérlegelést, amely a bizonyítékok felülmérlegelését megalapozhatta volna. A következőket bírói gyakorlatból idézve az indítványozók az alábbiakat emelik ki:

„A felülvizsgálati eljárás keretében általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A felülvizsgálati bíróság csak azt vizsgálhatja, hogy az eljáró bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre.” [BH1996. 506.]

„A felülvizsgálat mint rendkívüli perorvoslat szabályainak egységes értelmezése szerint a bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye, kivéve ha a támadott határozat irratellenes vagy logikai ellentmondást tartalmaz, avagy a bíróság nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésén alapszik. Ehhez képest a Kúria kiemeli: amiatt nem minősül nyilvánvalóan okszerűtlennek a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélet, hogy az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna. Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, mégpedig a támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni.” [BH2013. 119.]

„Ítéleti tényállás kapcsán jogszabálysértés csak akkor állapítható meg, ha az hiányos, irratellenes avagy téves, okszerűtlen, a logika szabályainak ellentmondó tényeket, ténybeli következtetéseket rögzít. Nem állapítható meg irratellenesség azon a címen, hogy a fél álláspontja valamely bizonyíték bizonyító ereje tekintetében nem azonos a bíróságéval, ez ugyanis nem irratellenességre utal, hanem a bizonyítékok felülmérlegelésére irányul, amire a rendkívüli jogorvoslati eljárás során nincs lehetőség.” [BH2012. 179.]

Feltéve, de nem megengedve, hogy a felülmérlegelésre jogszerűen, vagyis a Fővárosi Ítéltábla jogszabálysértő bizonyíték mérlegelésére tekintettel került sor – amelyet az

indítványozók kifejezetten vitatnak, és ez a Kúria Hatályon kívül helyező végzéséből sem következik -, a Kúria akkor is túllépte az rPp. 275. § (4) bekezdése által biztosított kereteket a Hatályon kívül helyező végzés meghozatalával. A Hatályon kívül helyező végzésből egyértelműen megállapítható ugyanis, hogy **a jóerkölcsbe ütközés kapcsán a Kúria rendelkezésére álltak a döntéshez szükséges tények, hiszen a döntést magát a Kúria meg is hozta** (nem látta megállapíthatónak, hogy a Bérleti szerződés a jóerkölcsbe ütközik, ezért érvénytelen), **ebben az esetben pedig a Kúriának az rPp. 275. § (4) bekezdése értelmében magának kellett volna az új határozatot meghoznia.** A Kúria kizárólag akkor utasíthatta volna új eljárásra és új határozat hozatalára a Fővárosi Ítéltáblát, ha nem álltak volna rendelkezésére a döntéshez szükséges tények, ez azonban a fent írtak szerint a jóerkölcsbe ütközés tekintetében nyilván nem volt így, kizárólag a többi kereseti kérelem vonatkozásában.

ad (iii) Tekintettel arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla a jóerkölcsbe ütközés megállapítása miatt nem vizsgálta a további eshetőleges kereseti kérelmeket és azokról nem is döntött a Jogerős közbenső ítéletben, a Kúria sem dönthetett magáról az érvénytelenségről. Egyértelmű ugyanakkor, hogy bár erre eljárásjogi lehetősége nem volt, a Kúria mindenképpen érdemben kívánt dönteni a jóerkölcsbe ütközés kérdésében, és nem kívánta a döntést ismételtén a Fővárosi Ítéltábla kezébe adni. A Kúria nem tudott olyan jogszabálysértést megállapítani, amely szükséges lett volna ahhoz, hogy a Jogerős közbenső ítéletet a Kúria jogszerűen hatályon kívül helyezze, ezért a Kúria a saját gyakorlatával ellentétesen felülmérlegelte a bizonyítékokat és a jogsértő felülmérlegelés alapján úgyszintén jogsértően érdemi döntést hozott a Hatályon kívül helyező végzés indokolásában. A Kúria sorozatos jogsértését az tette szükségessé, hogy a Kúria mindenképpen érdemben kívánta eldönteni az ügyet, ehhez azonban nem álltak rendelkezésére a megfelelő eljárásjogi lehetőségek, ezért a Kúria bele erőltette érdemi döntését a Hatályon kívül helyező végzésbe, és az egyébként a rendelkező részre tartozó érdemi döntését az indokolásban a megismételt eljárásra vonatkozó utasítás részeként rögzítette. Ezzel a megoldással a Kúria elérte azt, hogy az új eljárásra utasított másodfokú bíróság – tekintve, hogy eljárására a Kúria utasítása kötelező - a jóerkölcsbe ütközés kérdésében kizárólag a Kúria Hatályon kívül helyező végzésben rögzített tartalmú döntését hozhatja meg, függetlenül a Jogerős közbenső ítéletben rögzített, ezzel ellentétes belső meggyőződésétől.

Abban az esetben, ha a Kúria Hatályon kívül helyező végzése akként értelmezendő helyesen, hogy a Kúria a jóerkölcsbe ütközés kapcsán nem kívánta a Fővárosi Ítéltáblát új eljárásra és új határozat hozatalára utasítani, hanem a Hatályon kívül helyező végzését tekintette a jóerkölcsbe ütközés kapcsán az ügy érdemében hozott végső határozatnak, úgy a Kúria az rPp. 212. § (1) bekezdését és az rPp. 213. § (1) bekezdését is súlyosan megsértette azzal, hogy az ügy érdemében ítélet helyett végzéssel döntött úgy, hogy a Jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezése folytán a jóerkölcsbe ütközésre alapított kereseti kérelem ítéleti elbírálása nem történt meg.

A Kúria eljárása egy aszimmetrikus határozatot eredményezett, amely formailag végzés, de tartalmát tekintve az ügy érdemében hozott ítélet.

A Kúria tehát az rPp. 275. § (4) bekezdését, illetve az rPp. 212. § (1) bekezdését és az rPp. 213. § (1) bekezdését önkényesen, az abban foglalt kereteket kitágítva értelmezte és alkalmazta annak érdekében, hogy az eljárásjogi szabályok által lehetővé nem tett érdemi döntést a Kúria maga hozhassa meg. A Kúria ezen eljárásával a jogértelmezés a 3026/2015.

(II. 9.) AB határozatban foglaltak értelmében a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé vált, és tulajdonképpen contra legem jogalkalmazási tevékenységet jelent, amely egyúttal sérti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvét (3173/2015. (IX.23.) AB határozat [52]), és ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozza (20/2017. (VII.18.) AB határozat [23]).

A Kúria azzal, hogy végzésben érdemben eldöntötte az ügyet úgy hogy, mozgásteret nem hagyva utasította új határozat hozatalára a másodfokú bíróságot, a Fővárosi Ítéltáblát, mint másodfokú bíróságot belső meggyőződésével ellentétes és ezáltal a függetlenségét sértő határozat meghozatalára kényszeríti. Amint azt a Tisztelt Alkotmánybíróság a 20/2005. (V. 26.) AB határozatban kifejtette, a bíró belső meggyőződése teszi lehetővé számára - a bírói függetlenség alkotmányos elve által oltalmazott - a lelkiismeretének megfelelő döntés meghozatalát (20/2005. (V. 26.) AB határozatban indokolás 3.1. pont), így amennyiben az új eljárásra köteles másodfokú bíróság a Kúria Hatályon kívül helyező végzésbe foglalt kötelező utasítása folytán belső meggyőződésével ellentétes döntés meghozatalára kényszerül, úgy mindenképpen sérül - a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványát képező - bírói függetlenség elve. A bírói függetlenség egyik garanciája mind a Bszi., mind a Tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata alapján az, hogy a bírák az ítélezési tevékenységükkel összefüggésben nem befolyásolhatók és nem utasíthatók még más bíró, tehát a Kúria által sem.

A Kúria azáltal továbbá, hogy az új eljárásra és új határozatra utasított Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság helyett maga hozta meg végzésbe bűjtött érdemi döntését, **elvonta a döntést az illetékességgel és hatáskörrel rendelkező törvényes bíróságtól** (Fővárosi Ítéltábla), megsértve ezzel a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványát képező törvényes bíróhoz való jogot is.

Összefoglalva rögzíthető, hogy a Kúria önkényes, contra legem jogértelmezése és jogalkalmazása az indítványozók tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogának sérelméhez vezetett, ezért a 3173/2015. (IX.23.) AB határozat indokolásának [42] pontja értelmében, és figyelemmel a 20/2017. (VII. 18.) AB határozat [29] pontjában foglaltakra is, a Hatályon kívül helyező végzésben megjelenő jogértelmezés alkotmányjogi panasszal támadható, és eléri az alkotmányossági sérelem olyan szintjét, amely a Kúria Hatályon kívül helyező végzésének megsemmisítését megalapozza.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

3.1./ Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Az [REDACTED] nyilatkoznak, hogy nem kezdeményezték a jelen alkotmányjogi panasszal támadott Hatályon kívül helyező végzés végrehajtásának a felfüggesztését.

3.2./ Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Az [REDACTED] indítványozók a jelen alkotmányjogi panaszhoz csatolják jogi képviselőiknek a jelen alkotmánybíróági eljárásra vonatkozó ügyvédi meghatalmazásaikat.

3.3./ Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Az [REDACTED] indítványozók a jelen alkotmányjogi panaszhoz csatolják a személyes adatok nyilvánosságra hozhatósága tárgyában tett nyilatkozatukat.

3.4./ Egy nyilatkozatok

Az [REDACTED] nyilatkoznak, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság hatáskörét és a jelen alkotmányjogi panasz benyújtásához való jogosultságukat az Abtv. 27. § alapozza meg.

3.5./ Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

- Ügyvédi meghatalmazások
- Indítványozók cégkivonata
- Indítványozók adatkezelési nyilatkozata
- Bérleti szerződés
- G.9879/2015/86. számú vádirat
- Indítványozók 2015. január 16. napján kelt keresete
- Indítványozók 2015. március 16., 2015. július 9., 2017. november 15. és 2018. november 19. napján kelt keresetmódosításai valamint a keresetmódosítást tartalmazó 2015. május 13-i, 34.G.40.196/2015/31. számú és 2015. június 26-i, 34.G.40.196/2015/42. számú tárgyalási jegyzőkönyvek
- Fővárosi Törvényszék 7.G.40.196/2015/140. számú ítélete
- Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.041/2017/8. számú végzése
- Fővárosi Törvényszék 7.G.41.925/2017/55. számú ítélete
- Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.075/2019/9. számú Jogerős közbenső ítélete
- Kúria Pfv.V.20.946/2019/6. számú Hatályon kívül helyező végzése

Kelt: Budapest, 2020. április 29.

[REDACTED]
jogi képviseletében dr. Bárfai Beatrix
ügyvéd (Sárhegyi és Társai Ügyvédi Iroda,

[REDACTED]
helyett dr. Abayné dr. Török Mónika
ügyvéd (dr. Abay & dr. Török Ügyvédi Iroda,

[REDACTED]
jogi képviseletében dr. Karl Gábor Csaba
ügyvéd (Karl, Verasztó, Bleyer Ügyvédi
Iroda, [REDACTED]

